

## Determination of the Tendency to Addiction According to Self-Differentiation and Alexithymia in University Students

Received: 3 May 2016

Revised: 14 December 2016

Accepted: 26 April 2017

### ABSTRACT

Mohammad Akbari Booreng<sup>1\*</sup>  
Somayeh Mohtashaminia<sup>2</sup>  
Mohammad Hossein Salarifar<sup>3</sup>

<sup>1</sup> PhD, Department of Educational Sciences, Faculty of Educational Sciences & Psychology, University of Birjand, Birjand, Iran.

<sup>2</sup> MA, Department of Clinical Psychology, Faculty of Human Science, Birjand Branch, Islamic Azad University, Birjand, Iran.

<sup>3</sup> PhD, Department of Psychology, Faculty of Educational Sciences & Psychology, University of Birjand, Birjand, Iran.

**Aim:** The purpose of this study was to investigate the relationship between self-differentiation and alexithymia and addiction tendency in medical students.

**Materials and Methods:** This descriptive correlational study was conducted in male and female students of Birjand University of Medical Sciences during the 2014-15 academic year and 337 students were selected by random cluster sampling method. In order to collect information, Scorer & Frederlinder self-differentiation, Toronto alexithymia and Qorbani addiction tendencies questionnaires were used. Data were analyzed using multiple stepwise regression analysis.

**Results:** self-differentiation and its components (my position and emotional responsiveness) as well as alexithymia and one of its component (difficulty in identifying emotions) predicted addiction tendency in students ( $p < 0.001$ ).

**Conclusion:** Regarding the role of alexithymia and self-differentiation in predicting addiction tendency in students, the necessity of the attention of authorities, planners and administrators of educational system in order to reduce alexithymia and improve self-differentiation through workshops is necessary.

**\*Corresponding Author:**  
Mohammad Akbari Booreng  
Tel: (+98) 5632227042  
akbaryborng2003@birjand.ac.ir

**Keywords:** Alexithymia, Self-Differentiation, Tendency to Addiction, Students

## تبیین گرایش به اعتیاد بر اساس خود تمایز یافتگی و ناگویی خلقی در دانشجویان

تاریخ دریافت: ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۵ تاریخ اصلاح: ۱۰ دی ۱۳۹۵ تاریخ پذیرش: ۲۰ فروردین ۱۳۹۶

### چکیده

محمد اکبری بورنگ<sup>\*۱</sup>

سمیه محتشمی نیا<sup>۲</sup>

محمد حسین سالاری فر<sup>۳</sup>

<sup>۱</sup> استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران.

<sup>۲</sup> کارشناسی ارشد، گروه روان‌شناسی بالینی، دانشکده علوم انسانی، واحد بیرجند، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران.

<sup>۳</sup> استادیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران.

### \* نویسنده مسئول:

محمد اکبری بورنگ

تلفن: ۰۴۲-۵۶۳۲۲۲۷ (۹۸+)

پست الکترونیک:

akbaryborng2003@birjand.ac.ir

**هدف:** پژوهش حاضر به منظور بررسی رابطه خود تمایز یافتگی و ناگویی خلقی با گرایش به اعتیاد در دانشجویان علوم پزشکی انجام شد.

**روش:** این پژوهش همبستگی توصیفی در دانشجویان دختر و پسر دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ انجام شد و ۳۳۷ دانشجو به شیوه خوشه‌ای تصادفی انتخاب شدند. به منظور گردآوری اطلاعات از پرسش‌نامه‌های خود تمایز یافتگی اسکورن و فرایدلندر، ناگویی خلقی تورنتو و گرایش به اعتیاد قربانی استفاده شد. داده‌ها از طریق رگرسیون چندگانه از نوع گام به گام مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

**یافته‌ها:** خود تمایز یافتگی و مولفه‌های جایگاه من و واکنش‌پذیری عاطفی و همچنین ناگویی خلقی و مولفه دشواری در تشخیص احساسات پیش‌بینی‌کننده گرایش به اعتیاد در دانشجویان بودند ( $P < 0.001$ ).

**نتیجه‌گیری:** با توجه به نقش ناگویی خلقی و خود تمایز یافتگی در پیش‌بینی گرایش به اعتیاد در دانشجویان، لزوم توجه مسئولین، برنامه‌ریزان و دست‌اندرکاران نظام آموزشی به منظور کاهش ناگویی خلقی و بهبود خود تمایز یافتگی از طریق برگزاری کارگاه‌ها ضروری به نظر می‌رسد.

**کلیدواژه‌ها:** خود تمایز یافتگی، ناگویی خلقی، گرایش به اعتیاد، دانشجویان

### مقدمه

ورود به دانشگاه، گذاری مهم و حساس در زندگی جوانان محسوب می‌شود و غالباً با تغییرهای زیادی در نگرش‌ها، نقش‌ها، انتظارات و روابط، همراه است. آشنابودن با محیط دانشگاه، عدم علاقه به رشته تحصیلی، دوری و جدایی از خانواده، ناسازگاری با سایر افراد در محیط خوابگاه، کافی نبودن امکانات رفاهی - اقتصادی و مشکلاتی مانند این، از جمله مسائلی است که می‌تواند سبب افزایش آسیب‌پذیری دانشجویان شود [۱]. با توجه به این‌که رشد و شکوفایی هر کشور در گرو توجه به جوانان، به‌ویژه دانشجویان است، شادابی و

نشاط آنها، امکان تبدیل توانایی‌های بالقوه را به توانایی‌های بالفعل فراهم می‌کند و این امر باعث رشد و توسعه کشور خواهد شد. امروزه یکی از نگرانی‌های اساسی روان‌شناسان، جامعه‌شناسان و سیاست‌گذاران، موضوع اعتیاد در جوانان، به‌ویژه در دانشجویان است. چرا که این پدیده، اثرات پایداری بر شخصیت دانشجویان گذاشته و متعاقباً پیامدهای ناگواری برای افراد جامعه به دنبال خواهد داشت [۲]. این مساله در یافته‌ی تحقیق‌های فلچر [۳]، مالتبی و دی [۴] بررسی و تایید شده است. پژوهش‌های انجام‌شده در زمینه اعتیاد، عوامل خطر ساز متعددی را برای این اختلال مطرح کرده‌اند که از میان آنها می‌توان به میزان بالای تعارض خانوادگی، مشکلات

در تحقیقات صورت گرفته توسط *توایسون* و *فریلندر* [۱۱]، *توربرگ* و *لیورس* [۱۶، ۱۷]، *ماینارد* و *هابر* [۱۸]، *جانسون* و همکاران [۱۹] و *بیسی* و *فریش* [۲۰]، نتایج حاکی از وجود ارتباط بین خودتمایز یافتگی و گرایش به اعتیاد است. *افارل* و *بیچلر* [۱۶] در پژوهش خود نشان دادند که بین اختلال سوء مصرف مواد با مشکلات ارتباطی و تمایز یافتگی پایین، ارتباط معناداری وجود دارد.

*توربرگ* و *لیورس* [۱۷] نشان دادند، افرادی که تحت درمان رهایی از اعتیاد (الکل، هرویین، آمفتامین و کانابیس) بودند، میزان دل بستگی ناایمن و ترس از صمیمیت بالاتری دارند و سطح دل بستگی و تمایز یافتگیشان نسبت به گروه کنترل (افرادی بدون سابقه اعتیاد به مواد مخدر) پایین تر است. علاوه بر عوامل بیان شده، می توان به نقش برجسته مشکلات هیجانی و ناتوانی در کنترل و تنظیم هیجانات به طور کلی و ناگویی خلقی به طور خاص در گرایش به مصرف مواد اشاره کرد.

ناگویی خلقی (الکسی تایمی) به یک سبک شناختی - عاطفی اشاره دارد که نتیجه آن اختلال خاص در بیان و پردازش هیجانات است و معنای حقیقی آن، پریشانی در توصیف کلامی احساسات است [۲۱]. الکسی تایمی به دشواری در خودنظم دهی هیجانی و به عبارت دیگر، به ناتوانی در پردازش شناختی اطلاعات هیجانی و نظم دهی هیجانها گفته می شود [۲۲]. افرادی که ابتلای شدیدی به اختلال الکسی تایمی دارند، قادر به درک یا تشخیص هیجانها و احساسهای خود نیستند و به جای آن به بزرگنمایی و سوء تعبیر مشکلات جسمی، که به دنبال برانگیختگیهای هیجانی به وجود می آیند، می پردازند [۲۳]. این افراد در بازشناسی، آشکارسازی، پردازش و نظم دهی هیجانها با دشواریهایی مواجه هستند و در تمایز احساسات درونی از احساسات بدنی مشکل دارند [۲۴-۲۶]. مفهوم ناگویی خلقی بر پایه‌ی مشاهده بیماران روان تنی استوار است که اولین بار توسط *سیفنتوس* [۲۷] مطرح شد. این مسئله اساسا با مشکل در تشخیص و بیان احساسات، خیال بافی بسیار کم، سبک شناختی با جهت گیری بیرونی و وابسته به محرک (یا به عبارتی فکر برون مدار توأم با اصل اخلاقی سودمندگرایی) و همچنین مشکل در تمیز دادن بین احساسات و حواس فیزیکی مشخص می شود. گمان می رود که این ویژگیها، یک نوع کمبود در پردازش شناختی و نظم دهی حالت های عاطفی را منعکس می کنند [۲۸].

*تیلور* ۵ مشخصه درباره ناگویی خلقی مطرح کرد [۲۸] که شامل دشواری در توصیف احساسات، دشواری در تمایز بین احساسات و برانگیختگی بدنی (به دلیل برانگیختگی هیجانات)، فقدان درون نگری، همنوایی اجتماعی بالا، فقر زندگی تخیلی و ناتوانی در یادآوری روایها است. این اختلالات با بسیاری از اختلالات پزشکی و روان پزشکی نیز همبستگی مثبت دارد [۲۹].

تحصیلی، بروز همزمان اختلالات روانی - شخصیتی، مصرف مواد از سوی همسالان و والدین، تکانشگری و شروع زودرس مصرف سیگار اشاره کرد [۵]. از دیگر عوامل موثر بر گرایش به اعتیاد می توان به استرس ادراک شده [۶]، فقر مالی، وجود الگوهای نامناسب برای همسان سازی و بیکاری نیز اشاره کرد [۷، ۸]. مطالعات انجام شده توسط *شیلدر* و *بلوک*، افسردگی و تغییرات خلقی را از عوامل موثر در گرایش به اعتیاد دانسته اند و *کوپس* و همکاران نیز در مطالعات خود بین شکست تحصیلی و گرایش به اعتیاد رابطه معناداری به دست آورده اند [۹، ۱۰].

یکی از عوامل دیگری که می تواند در گرایش به اعتیاد نقش داشته باشد، خودتمایز یافتگی است. خودتمایز یافتگی، اشاره به توانایی ایجاد تعادل بین فرایندهای عقلی و فرایندهای عاطفی در سطح درون روانی و ایجاد تعادل بین حفظ فردیت همراه با تجربه‌ی صمیمیت در سطح بین فردی می کند [۱۱، ۱۲]. تمایز یافتگی، به دست آوردن کنترل عاطفی و در عین حال ماندن در جو عاطفی خانواده است. این مفهوم بیانگر میزان توانایی فرد برای تفکر واقع بینانه راجع به موضوعات عاطفی در خانواده است. تمایز یافتگی شامل نوعی ظرفیت درون فردی برای متمایز کردن تفکر و احساس و نیز توانایی بین فردی برای حفظ استقلال درون بافت روابط عمیق با افراد مهم زندگی است. در واقع جدایی میان افکار و احساس و حفظ آرامش و اضطراب اندکی که مشخص کننده تمایز یافتگی اند باعث می شود تا فرد بهتر بتواند به شناسایی و توصیف هیجانات خود بپردازد [۱۳]. از نظر *بوئن*، تمایز یافتگی به معنای رسیدن به حدی از استقلال عاطفی است، که فرد بتواند در موقعیت های عاطفی و هیجانی، بدون غرق شدن در جو عاطفی آن موقعیتها، به صورت عقلانی و خودمختار تصمیم گیری کند. افرادی که از سطوح پایین تمایز یافتگی برخوردارند، هویت شخصی تعریف شده ای ندارند و به خاطر کسب رضایت دیگران، رفتار و عقاید خود را تغییر می دهند؛ به حمایت از دیگران می پردازند و خود نیز به دنبال حمایت هستند و به طور کلی می توان گفت هیجانات و تأثیر پذیری از محیط در آنها غالب است [۱۴].

*نتی* [۱۵] در پژوهشی به ارتباط تمایز یافتگی در *تئوری بوئن* با مصرف الکل به صورت کلی و همچنین ارتباط آن با سوء مصرف در دانشجویان پرداخته است، یافته ها نشان می دهد که دانشجویان با تمایز یافتگی پایین، با احتمال بیشتری به مصرف الکل می پردازند. این مسئله منجر شده است که تمایز یافتگی بالا به عنوان یک عامل نگهدارنده در مقابل خطر مصرف الکل و مواد مخدر و تمایز یافتگی پایین، افراد را داوطلب خطر ورود به اعتیاد می کند. در مطالعه ای دیگر نیز، اختلال سوء مصرف مواد با مشکلات ارتباطی و تمایز یافتگی پایین ارتباط داشت [۱۲، ۱۶].

فریدبرگ و کوئیک [۳۰]، معتقدند که الکسی تایمی می‌تواند به عنوان یک صفت شخصیتی دائمی، عامل پرخطر رشد شکایات روان‌تنی، روان‌پزشکی و پزشکی هم‌چون وابستگی به مواد مخدر باشد. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که، سطوح بالای ناگویی خلقی با گستره‌ی متنوعی از اختلال‌های روان‌پزشکی مانند افسردگی [۳۱]، اضطراب [۳۲]، روان رنجورخویی [۳۳]، الکلیسم و سوءمصرف مواد، سبک زندگی فاقد تحرک، سوءتغذیه و عادات غذایی نادرست [۳۴]، در ارتباط هستند. کریستال [۳۵]، معتقد است که ناگویی خلقی به عنوان نارسایی در درک، پردازش و توصیف هیجان، باعث می‌شود برخی افراد آمادگی وابستگی به مواد را داشته باشند. از آنجایی که افراد مبتلا به ناگویی خلقی، نشانه‌های بدنی انگیزختگی هیجانی را بد تفسیر می‌کنند، درماندگی هیجانی را از طریق شکایات‌های بدنی نشان می‌دهند و در اقدامات درمانی نیز به دنبال درمان نشانه‌های جسمانی هستند [۳۶]. به همین دلیل احتمال گرایش به مصرف مواد در آن‌ها وجود دارد. به طوری که مبتلایان به ناگویی خلقی، احساس‌های نامتمايز دارند و این احساس‌ها همراه با یک برانگیختگی جسمانی است. اما به علت مشکل در تمایز، توصیف و تنظیم احساس‌ها، برانگیختگی فعال باقی مانده و از بین نمی‌رود و این امر باعث اختلال در دستگاه عصبی خودکار و دستگاه ایمنی می‌شود. چنین برانگیختگی که همراه با ناگویی خلقی است، باعث تولید علائم بیماری‌های جسمی [۳۷] و اضطراب و افسردگی [۳۸] می‌شود و در نهایت ممکن است مصرف مواد به‌منظور کاهش این علائم و کاستن از میزان اضطراب و افسردگی فرد با ناگویی خلقی بالا صورت گیرد.

نتایج پژوهشی که هاویلند و همکاران [۳۵] به بررسی ناگویی خلقی و اعتیاد پرداختند، نشان می‌دهد که ناگویی خلقی در الکی‌هایی که به‌تازگی پرهیز را شروع کرده‌اند، با پیشرفت درمان کاهش پیدا می‌کند و چنین نتیجه می‌گیرند که ناگویی خلقی یک واکنش موقعیتی در بسیاری از بیماران است. نتایج پژوهش تربرگ و همکاران [۳۹]، حاکی از آن است که بین مصرف الکل و نمره بالای ناگویی خلقی، رابطه مستقیمی وجود دارد. در مطالعه‌ای دیگر، بیماران وابسته به کوکابین، نمره‌های ناگویی خلقی بالاتری نسبت به گروه کنترل دارند [۴۰].

حمیدی و همکاران [۴۱] در پژوهش خود بیان می‌کنند که میان ناگویی خلقی و اعتیاد، رابطه معناداری وجود دارد. تربرگ و همکاران [۳۹] نیز رابطه‌ی مستقیمی بین مصرف الکل و نمره بالای ناگویی خلقی را تایید می‌کنند. کور و ویلسون [۴۰] نشان دادند بیماران وابسته به کوکابین، نمره‌های ناگویی خلقی بالاتری نسبت به گروه کنترل دارند. هم‌چنین اکبری‌شایه و همکاران [۴۲] در پژوهش خود نشان دادند که علاوه بر ارتباط مثبت و معنی‌دار میان ناگویی خلقی و

اعتیاد، وابسته‌ترین ویژگی در آمادگی به اعتیاد کل نیز ناگویی خلقی است. هم‌چنین تحقیقات دیگری نشان می‌دهد که بین هر ۳ زیرمولفه ناگویی خلقی در افراد معتاد با افراد عادی تفاوت معنی‌داری وجود دارد [۴۱]، لیندسای، سیاروچی [۴۳] و قلمه‌بان [۳۵] نیز در پژوهش‌های جداگانه این مسئله را تایید می‌کنند. اعتیاد را می‌توان یک بیماری جسمانی- روانی- اجتماعی دانست که در شکل‌گیری آن، زمینه‌های پیش‌اعتیادی متعددی نقش اساسی ایفا می‌کنند [۴۴]. شناسایی این عوامل در قشر جوان و دانشجو می‌تواند در کنترل و پیشگیری از ابتلا به آن موثر باشد. فرانکوئیس و همکاران [۴۵]، ویژگی‌های شخصیتی از جمله خودتمایز یافتگی و ناگویی خلقی را یکی از پیش‌بین‌های قوی اعتیاد معرفی می‌کند که با استفاده از آن‌ها می‌توان استعداد اعتیاد افراد را مورد بررسی قرار داد. بر اساس آنچه بیان شد، می‌توان گفت خودتمایز یافتگی و ناگویی خلقی از جمله مولفه‌هایی هستند که در گرایش به اعتیاد در جوانان نقش موثری دارند. این پژوهش با هدف پاسخ به رابطه‌ی خودتمایز یافتگی و ناگویی خلقی با گرایش به اعتیاد طراحی و اجرا شد.

## مواد و روش‌ها

این پژوهش از نظر هدف، پژوهشی بنیادی است که با روش توصیفی- همبستگی انجام گرفت. جامعه آماری این پژوهش، کلیه دانشجویان دختر و پسر دانشگاه علوم پزشکی شهرستان بیرجند به تعداد ۲۷۵۷ نفر بود. با توجه به حجم جامعه و بر مبنای استفاده از فرمول کوکران، حجم نمونه ۳۳۷ نفر با آلفای ۰/۰۵ برآورد شد و نمونه مورد بررسی به شیوه خوشه‌ای تصادفی انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفت.

در این پژوهش برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسش‌نامه‌های تمایز یافتگی خود، ناگویی خلقی تورنتو و گرایش به اعتیاد استفاده شد.

پرسش‌نامه تمایز یافتگی خود: پرسش‌نامه خود سنجی توسط اسکورن و فرایدلندر [۱۲] تهیه شد و سپس مورد تجدیدنظر قرار گرفت [۴۶]. این پرسش‌نامه دارای ۴۵ سوال است. پاسخ‌ها در یک مقیاس ۶ درجه‌ای لیکرت از ۱ (در مورد من صحیح نیست) تا ۶ (در مورد من صحیح است) درجه‌بندی شده و شامل ۴ خرده مقیاس (واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، جدایی عاطفی، هم‌آمیختگی با دیگران) است. مقیاس واکنش‌پذیری عاطفی دارای ۱۱ گزینه است که تمایل پاسخ به محرک‌های محیطی بر اساس پاسخ‌های خودکار و طغیان هیجانی را می‌سنجد. مقیاس جدایی عاطفی دارای ۱۲ گزینه است که ترس از صمیمیت یا غرق شدن در روابط نزدیک و رفتارهای دفاعی برای مقابله با این ترس‌ها را مشخص می‌کند.

خلقی همخوانی دارد، پژوهش‌های دیگر نیز از این نتایج حمایت کرده‌اند [۵۵]. بررسی و همکاران [۵۵] در یک نمونه ۸۰ نفره از دانشجویان، پایایی این مقیاس را با استفاده از روش آلفای کرونباخ محاسبه کرده است. آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۷۵، برای دشواری در تشخیص احساسات ۰/۷۲، دشواری در توصیف احساسات ۰/۷۲ و تفکر با جهت‌گیری خارجی ۰/۵۳ به‌دست آمده است. همچنین روایی همزمان این مقیاس، با همبسته نمودن نمره کل مقیاس ناگویی خلقی با مقیاس هوش هیجانی در یک نمونه ۸۰ نفری بررسی شده است. نتایج نشان می‌دهد که میان نمره آزمودنی‌ها در این مقیاس با هوش هیجانی ( $R = -0.470$ )، رابطه معنی‌داری وجود دارد. در این پژوهش نیز برای بررسی پایایی، از آلفای کرونباخ استفاده شد که آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۷۲ به‌دست آمد.

پرسش‌نامه گرایش به اعتیاد: این پرسش‌نامه توسط قربانی در سال ۱۳۸۰ نوشته شده است [۵۱] که دارای ۳۰ سوال است و میزان گرایش به مصرف مواد را می‌سنجد. سوال‌های پرسش‌نامه شامل ۳ رتبه بوده که به هر سوال نمره ۱ تا ۳ داده می‌شود. نمره بالا در هر یک از سوال‌ها، نشان‌دهنده‌ی گرایش به مصرف مواد است و برای اینکه آزمودنی سوگیری نداشته باشد، برخی از سوال‌ها دارای نمره معکوس می‌باشند. برای تعیین روایی پرسش‌نامه از روایی محتوا استفاده شده که بر طبق استفاده از متون، نظر اساتید دانشگاه و همچنین کارشناسان مراکز درمان اعتیاد، تغییرات نهایی در آن انجام گرفته است. پایایی پرسش‌نامه با اجرا بر روی آزمودنی‌های متفاوت محاسبه شده است که نتایج آن به این ترتیب است: ضرایب پایایی به‌دست آمده از اجرا بر روی ۲ گروه ۳۰ نفره از دانش آموزان دبیرستانی ۰/۸۴ و ۰/۹۰ است و ضریب پایایی به‌دست آمده از اجرا بر روی ۶۰ نفر از معاندان داوطلب برای ترک، ۰/۷۶ محاسبه شده است. برای محاسبه ضریب پایایی از روش آلفای کرونباخ استفاده شده است [۵۱]. مقدار آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۸۱ در این پژوهش به‌دست آمد.

پرسشنامه‌ها توسط محقق بعد از هماهنگی با استاد مربوطه، در اختیار مشارکت‌کنندگان در پژوهش قرار گرفت. مشارکت در پژوهش داوطلبانه بود و دانشجویانی که به هر دلیلی تمایلی به همکاری نداشتند، می‌توانستند پرسشنامه دریافت نکنند. به آزمودنی‌ها اطمینان داده شد که اطلاعات آنان در اختیار هیچ کسی قرار نخواهد گرفت و صرفاً به منظور همین پژوهش استفاده خواهد شد. همچنین به منظور اطمینان بیشتر شرکت‌کنندگان، نام و نام خانوادگی یا شماره دانشجویی از آنان دریافت نشد.

داده‌های گردآوری‌شده با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی (رگرسیون چندگانه)، به‌منظور پیش‌بینی گرایش به اعتیاد بر اساس

مقیاس هم‌آمیختگی با دیگران، این خرده مقیاس در فرم تجدیدنظر دارای ۱۲ گزینه است که درگیری عاطفی شدید با افراد هویت ساز شدید با یکی از والدین را منعکس می‌کند. نتایج تحقیقات انجام‌شده اعتبار و روایی بالایی را نشان داده‌اند. پایایی فرم تجدید نظر شده آن با روش آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۶، خرده مقیاس هم‌آمیختگی با دیگران ۰/۸۶، واکنش‌پذیری عاطفی ۰/۸۹، جایگاه من ۰/۸۱ و جدایی عاطفی ۰/۸۴ گزارش شده است. ضریب آلفای کرونباخ توسط اسکورن و فریدلندر [۱۲] برای این پرسش‌نامه ۰/۸۸ است. در پژوهش اسکیان [۴۷] ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۱ به‌دست آمده است. یونسی ضرایب اعتبار این پرسش‌نامه را به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵ محاسبه کرده که اعتبار بالای این پرسش‌نامه را نشان می‌دهد [۴۸، ۴۹]. این آزمون در ایران توسط یونسی [۴۸] بر روی نمونه عادی هنجاریابی شده و اعتبار آن از طریق بازآزمایی و آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۵، واکنش‌پذیری عاطفی ۰/۷۷، موقعیت من ۰/۶۰، گسلس عاطفی ۰/۶۵ و امتزاج با دیگران ۰/۷۰ به‌دست آمده است. روایی آزمون نیز از طریق تحلیل عاملی مورد بررسی قرار گرفته و ۴ عامل با ارزش ویژه بالاتر از ۱ به‌دست آمده که در مجموع ۵۷/۶۷ واریانس را تبیین می‌کند. در این پژوهش نیز برای بررسی پایایی از آلفای کرونباخ استفاده شد که آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۶۵ به‌دست آمد.

مقیاس ناگویی خلقی تورنتو (TAS-20): این مقیاس ۲۰ ماده‌ای توسط بگی و همکاران [۵۰] ساخته شده و ناگویی خلقی را در ۳ زیرمقیاس دشواری در تشخیص احساسات (۷ ماده)، دشواری در توصیف احساسات (۵ ماده) و تفکر برون مدار (۸ ماده) ارزیابی می‌کند. در این مقیاس نمره بالاتر، نشان‌دهنده شدت بیشتر ناگویی خلقی است. قربانی و همکاران [۵۱]، آلفای این مقیاس را در نمونه ایرانی برای دشواری در تشخیص احساسات ۰/۷۴، برای دشواری در توصیف احساسات ۰/۶۱ و برای تفکر برون مدار ۰/۵۰ به‌دست آورده‌اند. محمد [۵۲] اعتبار کل مقیاس را در نمونه ایرانی با استفاده از روش دونیمه کردن و باز آزمایی ۰/۷۴ و ۰/۷۲ گزارش کرده است. مدستین و همکاران [۵۳] در نمره‌گذاری مقیاس ناگویی خلقی، نمرات ۶۰ به بالا را به عنوان ناگویی خلقی و نمرات ۵۲ به پایین را به عنوان غیرناگویی خلقی در نظر گرفته‌اند. بوشارد [۵۴] در پژوهشی که بر روی ۵۴۱ بیمار مبتلا به افسردگی، اضطراب و وسواس فکری- عملی و ۱۷۲ گروه غیربیمار انجام شد، روایی همزمان مقیاس، بر اساس همبستگی زیرمقیاس‌های این آزمون با مقیاس‌های هوش هیجانی ( $R = 0.080$ ،  $p < 0.01$ )، بهزیستی روان‌شناختی ( $R = 0.078$ ،  $p < 0.01$ ) و درماندگی ( $R = 0.044$ ،  $p < 0.01$ ) بررسی و تایید شده است. بگی و همکاران [۵۰] در پژوهش خود اعتباریابی آن را واجد ۳ عامل ساختاری دانسته‌اند که با سازه ناگویی

## تبیین گرایش به اعتیاد بر اساس خود تمایز یافتگی و ناگویی خلقی در دانشجویان

خودتمایز یافتگی، ناگویی خلقی و مولفه‌های آنها، با کمک نرم افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

## یافته‌ها

به منظور پیش‌بینی گرایش به اعتیاد بر اساس خودتمایز یافتگی و

ناگویی خلقی، از رگرسیون چندگانه از نوع گام به گام استفاده شد. بر اساس نتایج، متغیر خودتمایز یافتگی و ناگویی خلقی  $0.49$  از گرایش به اعتیاد را پیش‌بینی کرد که این مقدار در سطح  $0.01$  معنادار بود ( $F_{7/334}=8/573, p<0.01$ ). بنابراین خودتمایز یافتگی و ناگویی خلقی، پیش‌بینی‌کننده گرایش به اعتیاد در دانشجویان بودند (جدول ۱).

جدول ۱) رگرسیون چندگانه مربوط به پیش‌بینی گرایش به اعتیاد بر اساس ناگویی خلقی و خودتمایز یافتگی ( $R^2=0.49$ )

متغیر ملاک	متغیرهای پیش‌بین	ضرایب استاندارد نشده B	Std. Error	ضرایب استاندارد شده Beta	سطح معناداری
گرایش به اعتیاد	ناگویی خلقی	0.161	0.056	0.154	0.005
	ناگویی خلقی + خودتمایز یافتگی	-0.113	0.038	-0.170	0.000

$0.01$  معنادار بود ( $F_{7/334}=17/015, p<0.01$ ). سایر مولفه‌ها به دلیل عدم نقش معنادار در پیش‌بینی متغیر ملاک، وارد مدل نشدند. بنابراین مولفه‌های جایگاه من و واکنش‌پذیری عاطفی، پیش‌بینی‌کننده گرایش به اعتیاد در دانشجویان بودند (جدول ۲).

به منظور پیش‌بینی گرایش به اعتیاد بر اساس مولفه‌های خودتمایز یافتگی از رگرسیون چندگانه از نوع گام به گام استفاده شد. بر اساس نتایج، مولفه‌های جایگاه من و واکنش‌پذیری عاطفی  $0.92$  از گرایش به اعتیاد را پیش‌بینی کردند که این مقدار در سطح

جدول ۲) رگرسیون چندگانه مربوط به پیش‌بینی گرایش به اعتیاد بر اساس جایگاه من و واکنش‌پذیری عاطفی از مولفه‌های خودتمایز یافتگی ( $R^2=0.92$ )

متغیر ملاک	متغیرهای پیش‌بین	ضرایب استاندارد نشده B	Std. Error	ضرایب استاندارد شده Beta	سطح معناداری
گرایش به اعتیاد	جایگاه من	-0.452	0.086	-0.275	0.000
	جایگاه من + واکنش‌پذیری عاطفی	-0.181	0.073	-0.131	0.000

$F_{1/334}=9/36$ ، سایر مولفه‌ها به دلیل عدم نقش معنادار در پیش‌بینی متغیر ملاک، وارد مدل نشدند. بنابراین نتیجه‌گیری می‌شود که مولفه دشواری در تشخیص احساسات، پیش‌بینی‌کننده گرایش به اعتیاد در دانشجویان بود (جدول ۳).

به منظور پیش‌بینی گرایش به اعتیاد بر اساس مولفه‌های ناگویی خلقی از رگرسیون چندگانه از نوع گام به گام استفاده شد. بر اساس نتایج، تنها متغیر دشواری در تشخیص احساسات، وارد معادله رگرسیون شد که به لحاظ آماری معنادار بود ( $p<0.01$ ).

جدول ۳) رگرسیون چندگانه مربوط به پیش‌بینی گرایش به اعتیاد بر اساس مولفه دشواری در تشخیص احساسات از مولفه‌های ناگویی خلقی

متغیر ملاک	متغیرهای پیش‌بین	ضرایب استاندارد نشده B	Std. Error	ضرایب استاندارد شده Beta	سطح معناداری
گرایش به اعتیاد	دشواری در تشخیص احساسات	0.293	0.096	0.165	0.002

## بحث

در زندگی انتخاب نمایند و در موقعیت‌های شدید عاطفی که در بسیاری از افراد منجر به بروز رفتارهای غیرارادی و گرفتن تصمیمات نافرجام می‌شود، کنترل خود را از دست ندهند و با در نظر گرفتن عقل و منطق تصمیم‌گیری کنند. در مقابل، افراد تمایز نایافته که هویت تعریف‌شده‌ای ندارند، در تنش‌ها و مسائل بین شخصی همراه با موج عاطفی خانواده حرکت می‌کنند و در نتیجه اضطراب مزمن بالایی را تجربه کرده و مستعد مشکلات روان‌شناختی بوده و برای کاهش اضطراب به مصرف مواد مخدر روی می‌آورند [۵۶]؛ به‌طور کلی بین

هدف از این پژوهش، بررسی ارتباط خودتمایز یافتگی و ناگویی خلقی با گرایش به اعتیاد بود. بر اساس یافته‌ها، خودتمایز یافتگی پیش‌بینی‌کننده گرایش به اعتیاد در دانشجویان بود و این مسئله با یافته‌های لتی [۱۵]، توایسون و فریدلندر [۱۱]، توربرگ و لیورس [۱۶، ۱۷]، ماینارد و هابر [۳۵]، جانسون و همکاران [۱۹]، بیبی و همکاران [۱۶] بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت، افراد تمایز یافته تعریف مشخصی از خود و عقایدشان دارند. می‌توانند جهت خویش را

می‌توان از دشواری در توصیف احساسات کاست و بر مهارت‌های اجتماعی او افزود که این خود باعث بهبود ناگویی خلقی خواهد شد. در این پژوهش واکنش‌پذیری عاطفی و جایگاه من از مولفه‌های خود تمایز یافتگی و همچنین دشواری در تشخیص احساسات از مولفه‌های ناگویی خلقی، پیش‌بینی‌کننده گرایش به اعتیاد در دانشجویان بود. این یافته با پژوهش‌های *کازمیان و دلاور* [۱۸] که نشان داده‌اند تمایز یافتگی و خرده مقیاس‌های آن (واکنش‌پذیری عاطفی، جدایی عاطفی، جایگاه من و آمیختگی با دیگران) تمایل به اعتیاد را پیش‌بینی می‌کنند همسو بود. همچنین یافته‌های *فریدبرگ و کوئیک* [۳۰]، *کلر و ویلسون* [۴۰]، *حمیدی و همکاران* [۴۱]، *لیندسای و سیاروچی* [۴۳] و *قلعه‌بان* [۳۵] که نتایج نشان داده‌اند بین هر ۳ زیرمولفه ناگویی خلقی با اعتیاد تفاوت معناداری وجود دارد، با یافته‌های این پژوهش همسو بود. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت، افرادی با تمایز یافتگی پایین، سطوح بالایی از اضطراب مزمن را تجربه می‌کنند و مستعدترین افراد برای مشکلات حاد روانی هستند. در نتیجه ممکن است نشانه‌هایی از گرایش به مواد نیز در آن‌ها دیده شود [۶۴]. این افراد، هویت شخصی تعریف‌شده‌ای ندارند و به خاطر کسب رضایت دیگران، رفتار و عقاید خود را تغییر می‌دهند؛ به حمایت از دیگران می‌پردازند و خود نیز به دنبال حمایت هستند و به‌طور کلی می‌توان گفت هیجانات و تاثیرپذیری از محیط در آن‌ها غالب است [۱۳]. افراد مبتلا به ناگویی خلقی در شناسایی صحیح هیجان‌ها از چهره دیگران، مشکل دارند و ظرفیت آن‌ها برای همدردی با حالت‌های هیجانی دیگران محدود است و دشواری در برقراری رابطه عاطفی که از مشخصه‌های اصلی ناگویی خلقی است، می‌تواند سوءمصرف مواد را تسهیل کند [۳۶]؛ به‌طوری که مبتلایان به ناگویی خلقی، احساس‌های نامتمایز دارند که این احساس‌ها همراه با یک برانگیختگی جسمانی است. اما به علت مشکل در تمایز، توصیف و تنظیم احساس‌ها، برانگیختگی فعال باقی مانده و از بین نمی‌رود. همین امر باعث اختلال در دستگاه عصبی خودکار و دستگاه ایمنی می‌شود.

### نتیجه‌گیری

با توجه به یافته‌های پژوهش، نتیجه گرفته می‌شود که خودتمایز یافتگی و ناگویی خلقی، پیش‌بینی‌کننده گرایش به اعتیاد می‌باشند. بنابراین تلاش جهت بهبود خودتمایز یافتگی و کاهش ناگویی خلقی از سوی مسئولین و دست‌اندرکاران مربوطه جهت کاهش گرایش به اعتیاد بسیار ضروری است.

**تشکر و قدردانی:** محققین از تمامی مشارکت‌کنندگان در تحقیق سپاس‌گزاری می‌نمایند.

بیماری‌های روانی، جسمانی، سوءمصرف مواد و مشکلات اجتماعی با تمایز یافتگی پایین ارتباط معناداری وجود دارد [۵].

در زمینه اصلاح تمایز یافتگی *پابین غفاری و همکاران* [۵۷] در پژوهشی که به بررسی اثر آموزش خانواده با استفاده از تئوری سیستمی بوین بر تمایز یافتگی و کارکرد خانواده‌های دارای فرزند معنادار پرداختند، نشان دادند خانواده درمانی سیستمی، موجب افزایش تمایز یافتگی و بهبود کارکرد افراد معنادار می‌شود. بنابراین الزامات بالینی برای پیگیری و درمان سوءمصرف مواد باید مورد توجه قرار گیرد.

بر اساس نتایج این پژوهش، ناگویی خلقی، پیش‌بینی‌کننده گرایش به اعتیاد در دانشجویان بود. این یافته همسو با یافته‌های *تربرگ و همکاران* [۳۹]، *کلر و ویلسون* [۴۰]، *حمیدی و همکاران* [۴۱]، *لیندسای و سیاروچی* [۴۳]، *قلعه‌بان* [۳۵]، *الیسون و رابین* [۵۸] و *واینر* [۵۹] است که در نتایج نشان داده‌اند میان مصرف الکل و کوکابین و نمره بالای ناگویی خلقی رابطه مستقیمی وجود دارد. ناگویی خلقی می‌تواند به ایجاد مشکلاتی در روابط بین فردی، انطباق با هیجانات مختلف و آسیب‌پذیری بیشتر فرد در برابر حوادث استرس‌آور زندگی منجر شود. علاوه بر این می‌تواند در استفاده از مکانیسم‌های مقابله‌ای ناکارآمد، احتمال گرایش به سوءمصرف مواد و الکل را نیز افزایش دهد [۶۰، ۶۱]. در تبیین این یافته می‌توان گفت، ناگویی خلقی به عنوان نارسایی در درک، پردازش و توصیف هیجان، باعث می‌شود برخی افراد آمادگی وابستگی به مواد را داشته باشند و از آنجایی که افراد مبتلا به ناگویی خلقی، نشانه‌های بدنی انگیختگی هیجانی را بد تفسیر می‌کنند، درماندگی هیجانی را از طریق شکایت‌های بدنی نشان می‌دهند و در اقدامات درمانی نیز به دنبال درمان نشانه‌های جسمانی هستند [۳۷]. به همین دلیل احتمال گرایش به مصرف مواد در آن‌ها وجود دارد. افراد با ناگویی خلقی بالا در ابراز کلامی احساسات درونی دچار نقص بوده و بدنشان از جانب آن‌ها احساس خود را بیان می‌کند. احساس درد، نمونه بارز چنین ابرازی است که این افراد برای مقابله و تسکین چنین احساساتی به خوددرمانی و استفاده از مواد مخدر روی می‌آورند [۵، ۵۷]. *کریستال* معتقد است که ناگویی خلقی به عنوان نارسا کنش‌وری هیجانی باعث می‌شود برخی افراد، آمادگی وابستگی به مواد را داشته باشند [۳۵].

در زمینه بهبود ناگویی خلقی نیز *شاهقلیان و همکاران* [۶۲] در پژوهش خود نشان دادند ناگویی خلقی با سبک دوسوگرایی ابراز هیجان رابطه مستقیمی دارد، در نتیجه می‌توان با استفاده از راهبردهای آموزش سبک‌های ابرازگری هیجانی درست، به افراد در جهت پیشگیری و درمان این سازه کمک کرد. *نیکوگفتار* [۶۳] نیز دریافت با آموزش هوش هیجانی به افراد مبتلا به ناگویی خلقی

## منابع

- 15- Latty ChR. Effects of differentiation on college student [Dissertation]. East Lansing: Michigan state University; 2005.
- 16- Thorberg FA, Lyvers M. Attachment, fear of intimacy and differentiation of self among clients in substance disorder treatment facilities. *J Addict Behav.* 2006;31(4):732-7.
- 17- Thorberg FA, Lyvers M. Attachment in relation to affect regulation and interpersonal functioning among substance use disorder in patients. *J Addict Res Theory.* 2010;18(4):464-78.
- 18- Kazemiyani S, Delavar A. Study the relationship between differentiation and married men's addiction attitude. *J Order Secur Law.* 2012;16(4):105-15. [Persian]
- 19- Johnson P, Buboltz WC, Seemann E. Ego identity status: A step in the differentiation process. *J Counc Dev.* 2003;81(2):191-5.
- 20- Beebe R, Frisch N. Development of the differentiation of Self and role inventory for nurses (DSRI-RN): A tool to measure internal dimensions of workplace stress. *J Nurs Outlook.* 2009;57(5):240-5.
- 21- Kathleen M C. Therapy manuals for drug addiction: A cognitive - behavioral approach: Treating cocaine addiction. Bakhshipour Roodsari A, Mohammad Khani S, translators. Tehran: Espand Art; 2002. [Persian]
- 22- Swart M, Kortekaas R, Aleman A. Dealing with feelings: Characterization of trait alexithymia on emotion regulation strategies and cognitive-emotional processing. *J Plos One.* 2009;4(6):e5751.
- 23- Porcelli P, Bagby RM, Taylor GJ, De Carne M, Leandro G, Todarello O. Alexithymia as predictor of treatment outcome in patients with functional gastrointestinal disorders. *J Psychosom Med.* 2003;65(5):911-8.
- 24- Verissimo R, Mota Cardoso R, Taylor G. Relationships between alexithymia, emotional control, and quality of life in patients with inflammatory bowel disease. *J Psychother Psychosom.* 1998;67(2):75-80.
- 25- Luminet O, Rimé B, Bagby RM, Taylor G. A multimodal investigation of emotional responding in alexithymia. *J Cogn Emot.* 2004;18(6):741-66.
- 26- Humphreys TP, Wood LM, Parker JD. Alexithymia and satisfaction in intimate relationships. *J Personal Individ Differ.* 2009;46(1):43-7.
- 27- Sifneos PE. The prevalence of 'alexithymic' characteristics in psychosomatic patients. *J Psychother Psychosom.* 1973;22(2-6):255-62.
- 28- Taylor GJ. The alexithymia construct: Conceptualization, validation, and relationship with basic dimensions of personality. *J New Trends Exp Clin Psychiatry.* 1994;10(2):61-74.
- 1- Abolghasemi A. The study of simple and multiple relationship between academic stressors and academic performance of students according to religious attitudes. *J Educ Psycho.* 2005;11(1-2):1-18. [Persian]
- 2- Bayani AA, Goudarzi H, Bayani A, Kouchaki AM. The relationship between the religious orientation and anxiety and depression of university students. *Q J Fundam Ment Health.* 2008;10(3):209-14. [Persian]
- 3- Fletcher SK. Religion and life meaning: Differentiating between religious beliefs and religious community in constructing life meaning. *J Aging Stud.* 2004;18(2):171-85.
- 4- Maltby J, Day L. Should never the twain meet? Integrating moles of religious personality and religious mental health. *J Personal Individ Diff.* 2004;36(6):1275-90.
- 5- Sadock BJ, Kaplan HI, Sadock VA. Kaplan and Sadock's synopsis of psychiatry. Rafiee H, Rezaei F, translators. Tehran: Arjmand; 2009. [Persian]
- 6- Nezafat Takleh S, Nadrmmohammadi M. The relationship between coping strategies and perceived stress with psychological well-being among children of drug-addicted parents. *J Curr Res Sci.* 2016;S(2):923-8.
- 7- Abolghasemi A, Ahmadi Amoli M, Kiyamarsi A. The relationship between metacognition and perfectionism with psychological consequences in addicted people. *J Res Behav Sci.* 2007;5(2):73-9. [Persian]
- 8- Narimani M. Addiction, reasons and methods of prevention and treatment. Ardebil: Sheikh Safioddin; 2002. [Persian]
- 9- Kaffashian MA. Intuitive of abandon of addiction. Tehran: Abed Publication; 2002. [Persian]
- 10- Rosenhan DL, Seligman MEP. Psychopathology. Seyed Mohammadi Y, Translator. Tehran: Savalan Publications; 2002.
- 11- Tuason MT, Friedlander ML. Do parents' differentiation levels predict those of their adult children? and other tests of Bowen theory in a Philippine sample. *J Couns Psychol.* 2000;47(1):27-35
- 12- Skowron EA, Friedlander ML. The Differentiation of Self Inventory: Development and initial validation. *J Couns Psychol.* 1998;45(3):235-46.
- 13- Bowen M. Family therapy in clinical practice. New york : Jason Aronson; 1993.
- 14- Prochaska JO, Norcross JC. Systems of psychotherapy. A transtheoretical analysis. Seyed Mohammadi Y, translator. Tehran: Roshd; 2003.[persian]

- 43- Lindsay J, Ciarrochi J. Substance abusers report being more alexithymic than others but do not show emotional processing deficits on a performance measure of alexithymia. *J Addict Res Theory*. 2009;17(3):315-21.
- 44- Galanter M. Innovations: Alcohol & drug abuse: Spirituality in Alcoholics Anonymous: A valuable adjunct to psychiatric services. *J Psychiatr Serv*. 2006;57(3):307-9.
- 45- Franques P, Auriacombe M, Tignol J. Addiction and personality. *J L'Enceph*. 2000;26(1):68-78.
- 46- Skowron EA, Schmitt TA. Assessing interpersonal fusion: Reliability and validity of a new DSI fusion with others subscale. *J Marital Fam Ther*. 2003;29(2):209-22.
- 47- Eskian P. Effect of psychodrama on increasing differentiation of the original family in female high school students in area 5 Tehran [Dissertation]. Tehran: Tarbiat Modares University; 2004. [Persian]
- 48- Younesi F. Standardization and Study of the Psychometric Properties of Self-differentiation test Among 25- to 50-year-old [Dissertation]. Tehran: Allameh Tabataba'i University; 2006. [Persian]
- 49- Karami J, Zakiei A, Alikhani M. Explanation of self-differentiation in accordance with attachment styles and alexithymia. *J Behav Sci*. 2014;8(2):139-47. [Persian]
- 50- Bagby RM, Parker JD, Taylor GJ. The twenty-item Toronto Alexithymia Scale—I. Item selection and cross-validation of the factor structure. *J Psychosom Res*. 1994;38(1):23-32.
- 51- Ghorbani N, Bing MN, Watson PJ, Davison HK, Mack DA. Self-reported emotional intelligence: Construct similarity and functional dissimilarity of higher-order processing in Iran and the United States. *Int J Psychol*. 2002;37(5):297-308.
- 52- Mohamad S. The study of personality characteristics people with ulcerative colitis And comparison with the non-addicts [Dissertation]. Tehran: Tehran Psychiatric Institute; 2001. [Persian]
- 53- Modestin J, Furrer R, Malti T. Study on alexithymia in adult non-patients. *J Psychosom Res*. 2004;56(6):707-9.
- 54- Bouchard G. Alexithymia among students and professionals in function of disciplines. *Soc Behav Personal: Int J*. 2008;36(3):303-14.
- 55- Mehrabizade Honarmand M, Afsari A, Davodi I. The study of personality traits, attachment styles, life stressors and gender as predictors of alexithymia. *J Psychol*. 2010;14(3):319-4. [Persian]
- 56- Soleimannejad A. The study of effectiveness of psychodrama on increasing individual self differentiation of original family in female nursing students. *J Urmia Univ Med Sci*. 2010;21(1):42-52. [Persian]
- 29- De Rick A, Vanheule S. Alexithymia and DSM-IV personality disorder traits in alcoholic inpatients: A study of the relation between both constructs. *J Personal Individ Differ*. 2007;43(1):119-129.
- 30- Friedberg F, Quick J. Alexithymia in chronic fatigue syndrome: Associations with momentary, recall, and retrospective measures of somatic complaints and emotions. *J Psychosom Med*. 2007;69(1):54-60.
- 31- Hintikka J, Honkalampi K, Lehtonen J, Viinamäki H. Are alexithymia and depression distinct or overlapping constructs?: A study in a general population. *J Compr Psychiatry*. 2001;42(3):234-9.
- 32- Berthoz S, Consoli S, Perez Diaz F, Jouvent R. Alexithymia and anxiety: Compounded relationships? A psychometric study. *J Eur Psychiatry*. 1999;14(7):372-8.
- 33- Espina A. Alexithymia in parents of daughters with eating disorders: Its relationships with psychopathological and personality variables. *J Psychosom Res*. 2003;55(6):553-60.
- 34- Helmers KF, Mente A. Alexithymia and health behaviors in healthy male volunteers. *J Psychosom Res*. 1999;47(6):635-45.
- 35- Ghalebani M. The study and compare alexithymia and self-regulation in people with substance abuse and healthy normal individuals [Dissertation]. Tehran: Tehran University; 2008. [Persian]
- 36- Taylor GJ, Parker JD, Bagby RM, Acklin MW. Alexithymia and somatic complaints in psychiatric out-patients. *J Psychosom Res*. 1992;36(5):417-24.
- 37- Lumley MA, Mader C, Gramzow J, Papineau K. Family factors related to alexithymia characteristics. *J Psychosom Med*. 1996;58(3):211-6.
- 38- Devine H, Stewart SH, Watt MC. Relations between anxiety sensitivity and dimensions of alexithymia in a young adult sample. *J Psychosom Res*. 1999;47(2):145-58.
- 39- Thorberg FA, Young RM, Sullivan KA, Lyvers M. Alexithymia and alcohol use disorders: A critical review. *J Addict Behav*. 2009;34(3):237-45.
- 40- Cleland C, Magura S, Foote J, Rosenblum A, Kosanke N. Psychometric properties of the Toronto Alexithymia Scale (TAS-20) for substance users. *J Psychosom Res*. 2005;58(3):299-306.
- 41- Hamidi S, Rostami R, Farhoodi F, Abdolmanafi A. A study and comparison of Alexithymia among patients with substance use disorder and normal people. *J Procedia-Soc Behav Sci*. 2010;5:1367-70.
- 42- Aakbari Shaye Y, Vatankhah M, Zargar Y, Teymouri N, Ahmadiyan A. The relationship between personality traits, thrill-seeking, alexithymia and coping styles and addiction potential in students of Ferdowsi University of Mashhad. *J Soc Secur Stud*. 2013;33(4):163-79. [Persian]

control of mental health in Ahvaz [Dissertation]. Ahvaz: Shahid Chamran University; 2010. [Persian]

61- Galeban M. Examination and comparison of alexithymia and self-regulation in patients with substance abuse disorder and normal individuals [Dissertation]. Tehran: Tehran University; 2008. [Persian]

62- Shahgholian M, Moradi A, Kafee M. Relationship of alexithymia with emotional expression styles and general health among university students. Iran J Psychiatry Clin Psychol. 2007;13(3):238-48. [Persian]

63- Nikoogoftar M. Emotional intelligence training, alexithymia, general health, and academic achievement. J Iran Psychol. 2009;5(19):184-98.

64- Goldenberg H, Goldenberg I. Family therapy: An overview. Boston: Cengage Learning; 2012.

57- Ghaffari F, Rafiey H, Sanai B. The Effectiveness of Family Training From "Bowen Family System" on Self Differentiation and the Function of Families with Addicted Children. J Fam Res. 2010;6(2):227-39. [Persian]

58- Elieson MV, Rubin LJ. Differentiation of self and major depressive disorders: A test of Bowen theory among clinical, traditional, and Internet groups. Fam Ther. 2001;28(3):125-42.

59- Weiner El. Emotional cutoff and divorce adjustment [Dissertation]. Manhattan: Kansas State University; 1989.

60- Fatahinia M. Comparison of personality traits, perfectionism, alexithymia in irritable bowel syndrome (IBS) patients referred to gastrointestinal clinics and healthy population with